



## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

414. An causæ illæ conditiones quoque servandæ sint in receptione resignationum factarum permutationis gratiâ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)



*Questio 414. An dicta cause & conditiones servanda quoque sint in receptione resignationum factarum per mutationis gratiam*

**R**espondeo negativè. Castrop. de benef. d. 8. p. 2. §. 1. n. 8. Azor cit. q. 5. in fine. Fusc. de visitat. l. 2. c. 23. n. 12. contra Paris. cit. q. 6. n. 231 dicentem, se de hoc dubitare, & vidisse dubitari, eò quòd Pius V. in constit. sua 41. suspendat facultates Ordinariorum recipiendi resignationes & per mutationes beneficiorum, donec detur modus; in dicta autem constit. quanta Ecclesie. præscribat hunc modum, nimirum, ne sine causis à se ibi expressis fiat hæc receptio. Verùm ratio est in oppositum, quòd nimirum cesset in per mutationem receptio ratio, ob quam emanavit dicta constitutio, dum in per mutatione locus non est fraudi, sicut in resignatione simplici, cum per mutatio beneficiorum reciprocam beneficium resignationem contineat, eaque de causa in dicta Pij V. constit. expressè permittuntur per mutationes beneficiorum fieri juxta canonicas sanctiones & Apostolicas constitutiones, seu juris communis dispositionem. Castrop. loc. cit. Azor loc. cit.

*Questio 415. An, si Ordinarius admittat de cetero resignationes simplices absque ulla earum causarum in dicta Constit. Pij V. expressarum, resignatio sit nulla, & recipiens incurrat penas in dicta Constit. expressas?*

**R**espondeo ad primum affirmativè. Paris. cit. q. 6. n. 225. citans Fusc. ubi ante n. 26. Castrop. loc. cit. n. 7. Pirib. cit. n. 56. Azor loc. cit. eò quòd in Constit. illa Pij V. habeatur decretum irritans expressum his verbis: quod si secus, ac etiam quidquid præter vel contra formam prædictarum fuerit à quo unquam temerè attentatum, id totum ex tunc vires & effectum decernimus non habere, &c. Extenditque hoc ipsum Paris. n. 230. ad receptores resignationum etiam ignorantes prædictam constitutionem, quia decretum irritans actus. Ex quibus à fortiori sequitur, nullam esse resignationem, quæ sit non solum sine causa expressa in dicta constitutione, verùm etiam absque omni alia legitima causa, puta laboris vitandi gratiâ, vel ambitus aut avaritiæ causâ, idque etiam dicatur, istam Pij V. Constit. hodie non esse in isto rigore in usu, quin absque graviore causa resignationes simplices maxime simplicium ab Ordinariis admitti possint & soleant. De quo vide dicta q. 1. hujus §. & mox q. seq. dicenda.

*Questio 416. An præciscendo etiam à dicta Constitutione Pij V. licitè & validè resignari possit beneficium vel dignitas, ut aliud pinguius obtineatur?*

**R**espondeo ad primum negativè, sistendo nimirum in hoc motivo. Navar. de redditib. q. 1. monito 5. ubi sic ait: Moneo, ne nescire Episcopus & Ecclesiarum parochialium Rectores à peccato excusare, qui honestum victum in terris salutaribus habentes, sine necessitate aut utilitate publica relinquere sua beneficia student, eò solum, quòd minores sint redditus, & capiant alia, eò solum, quòd sint majores, &c.

Hanc Navarri doctrinam valde se approbare ait Hurtad. de congrua sustent. Ecclesiasticor. l. 2. resolut. 1. subresolut. 17. n. 199. & n. 206. ubi inquit si hujusmodi mutationes sint & translationes, sollicitantibus ipsis Episcopis, ut ad majorem Ecclesiam transferantur, propter cuius fructuum pinguedinem abundantiorè habeant congruam, & sic majore cum pompa & ostentatione vivant, & hic sistat motivum, existimo illicitum esse. Et ita expressè D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 1. in corp. in quem locum Cajetanus §. ad hoc dicitur. sic habet: Si motivum ulterius non progredietur, existimo, esse peccatum mortale ex genere suo; nam, si finis appetentis est major, & abundantia temporalium postponit finem Episcopatus, & beneficii curati bonis istis temporalibus, quæ in se sunt media ad finem illum consequendum. Si verò bona temporalia abundantiora, major dignitas & honor, sunt finis appetentis non appetentis, etsi sit illicitum, non tamen est mortale secundum genus suum, ex eo, quòd talis appetitus comparatur secum recititudinem voluntatis aliorum in Episcopatu inventorum: v. g. moveretur quis ad appetitum Episcopatus aut majoris ratione bonorum circumstantium, ut scilicet habeat sufficientiam temporalium & honorem; verumtamen, cum hoc intendit facere, debitum suum circa curam animarum & distributionem bonorum tam Ecclesie, quam pauperibus, non intendit uti Episcopatu, aut majori ad finem temporalium, sed quantum sibi conceditur, portione sua & debito sibi honore, & hujusmodi ad laudem Dei; in hoc appetitu ex hoc capite ego nullam video deformitatem mortalem propter dictam rationem, & propterea puto, auctorem (D. Thomam) dixisse illicitum, & non dixisse mortale. Et confirmatur; quia neque avaritia, neque ambitio sunt peccata mortalia, quando deest materia injusta, aut finis ultimus non ponitur in pecunia seu honore; in hoc enim casu non ponitur finis ultimus in hujusmodi, nec in iustitia ex parte materia appetita. Ita Cajetanus; quibus subjungit ipse Hurtad. n. 209. Caveant ergo Episcopi & curati, ne dum zelo bono se moveri putant, dum altiora petunt & pinguiora, ambitione & cupiditate seducantur. & n. 20. concludit: Illicitum ergo est, pinguiorem procurare Ecclesiam, ut major assignetur congrua.

2. Limitatur tamen etiam hæc doctrina, ut excipiantur mutationes & translationes, quæ sunt parochialium in concursu, in quo admittuntur curati, qui habent beneficium parvum, in quo se exercuerunt, & durarunt per aliquot annos, ut possint experti majus & pinguius tenere; sicque in præmium laboris, literaturæ & meritum ad majus evehuntur, quòd licet desiderare, non ambiendo, sed ut majorem utilitatem Ecclesie, pauperibus, & cultui divino afferat. Sic quoque translationes Episcoporum, quæ ex præsentatione regia aut providentia summi pastoris fiunt, licitæ sunt, & ex motivis præfatis appeti possunt: semper enim Papa præsumitur illas facere ob utilitatem Ecclesie & boni publici. Hurtad. loc. cit. n. 212. & 213.

3. Ex quibus jam inferri videtur responsio ad secundum, nempe neque talem resignationem fieri validè. Si enim jura resignationem non permittunt fieri sine causa omni, vel etiam sine causa honesta, multo minus permittunt, eam fieri ex causa illicita. Resignatio autem, quæ sit jure eam non permittente est invalida. Et certè, qui resignavit beneficio suo tenui, dum alius habet expectativam ad proximè vacaturam, ut vel sic isto expectans impediatur à consecutione pinguioris, quòd